

γιάννης αντάμης

αντιγραφή

αποσπάσματα

DREAM
TIGERS

Γιάννης Αντάμης

**Η Αντιγραφή,
αποσπάσματα**

Τεχνική υποστήριξη: Μάριος Αρσενίου

Dreamtigers 2019

Μ' αρέσουν οι απλές ιστορίες, όταν αρχίζω ένα
σενάριο, υπάρχει ένας άνθρωπος που περπατάει,
μέχρι εκεί κανένα πρόβλημα, έπειτα συναντάει μια
κοπέλα, και πάλι ουδέν πρόβλημα, σε δυο λεπτά
όμως μου προκύπτουν εκατό ελέφαντες,

**David McNeil, «Όλα τα Μπαρ της Ζανζιμπάρ»,
Πατάκης 1996 (μετάφραση Σώτη Τριανταφύλλου)**

το σύνολο των αποσπασμάτων που
περιλαμβάνονται σε αυτή τη συλλογή
πρωτοδημοσιεύτηκαν κάπου αλλού

κλεβοντας ζω, μα οταν παιζω, παιζω τιμια

μεσα απο τον καθρεφτη

πριν απο αρκετα χρονια, αυγουστο μηνα, βρισκομαι στην αθηνα περαστικος για ενα μόνο βραδυ. μην εχοντας κατι καλυτερο να κανω, βγαινω να πιω κανενα ποτο. τα πιο πολλα απο τα μαγαζια που ξερω ειναι κλειστα για καλοκαιρι. τελικα, αγνωστο πώς, καταληγω σε ενα συνοικιακο στο παγκρατι.

καθομαι, παραγγελνω. μισογεματο το μαγαζι, ολοι οι θαμωνες του μιλουν για τα νησια απο οπου μολις εχουν επιστρεψει ή για διακοπες που ετοιμαζονται να πανε. καποια στιγμή, μετα απο καποια αφορμη που τωρα δεν θυμαμαι, πιανω κουβεντα με τον μπαρμαν και ξαναπαραγγελνω. υστερα στη συζητηση μπαινει κι αλλος ενας πελατης που καθεται στο διπλανο σκαμπω και πινει επισης μονος. αυτος, μαθαινω, ειναι τακτικος. αλλωστε, «μενει απο πανω». λεμε διαφορα. για μουσικη, για μπαλα, για ταινιες, για ταξιδια στο διαστημα, στον χρονο, σε αλλες διαστασεις. στο μεταξυ, δεν προλαβαινω να αδειασω το ποτηρι μου και αυτο με εναν τροπο μαγικο ειναι ξανα γεματο μεχρι πανω. ωσπου, βλεπω ξαφνικα οτι εχει παει η ωρα πεντε, θυμαμαι οτι εχω να προλαβω ενα πλοιο για καπου ξημερωτα, σηκωνομαι, πληρωνω -ή ετσι νομιζω δηλαδη- τους χαιρεταω και φευγω.

εναμιση χρονο μετα, εχω κατεβει ξανα στην αθηνα για δουλεια. τελη γεναρη, περιπου τετοιες μερες. εχει χιονισει και ειναι μια απο τις σπανιες φορες που το εχει στρωσει για τα καλα ακομα και στο κεντρο. λεω να βγω να παω σε κανενα μπαρ. δεν ξερω πώς μου ερχεται, θυμαμαι εκεινο το συνοικιακο στο παγκρατι. παω, το βρισκω ανοιχτο. μπαινω, τερμα γεματο. πισω απο το μπαρ ειναι ο ιδιος τυπος. βρισκω καπου και καθομαι. με βλεπει αυτος. με χαιρεταει. «πού εισαι, ρε;» μου λέει. «πού χαθηκες;» αιφνιδιαζομαι. δεν μπορω να το πιστεψω οτι με θυμαται. αλλα αυτος δεν θυμαται μονο εμενα, αλλα ακομα και τι πινω. και ακομα η ανεξαντλητη του μνημη δεν εχει πει την τελευταια της κουβεντα. «κι οσο για αυτο που λεγαμε τις προαλλες», μου λεει, «ασε, το εψαξα... δεν γινεται. οχι σε αυτον τον κοσμο, δηλαδη. ισως οχι ακομα.» δεν εχω ιδεα τι ειναι αυτο που λεγαμε, μα δεν ζητω διευκρινισεις. εχω κολλησει με αυτο το «προαλλες» που εχει μολις με τοση ευκολια ξεστομισει. θα σκασω, δεν αντεχω. «ρε, φιλέ», τον ρωτω, «συγγνωμη κιολας, δηλαδη... εισαι σιγουρος οτι με θυμασαι;» «ρε. πας καλα;» μου απαντα, «τι εχεις παρει παλι;»

φευγει, παει να εξυπηρετησει αλλους. κοιτιεμαι στον καθρεφτη πισω απο τα μπουκαλια. βλεπω τον τυπο απο το διπλανο σκαμπω, του περασμενου αυγουστου. ετσι εξηγουνται ολα. αδειαζω το ποτηρι

μου. ξαναρχεται ο μπαρμαν. «να το ξαναγεμισω;» με ρωτα. «κανε ο,τι θελεις», του απαντω, «αλλωστε, απο πανω μενω».

διασπαση προσοχης

δεν ειμαι και τοσο εχεμυθος στην πραγματικοτητα.
απλα δεν σας παρακολουθω οταν μου λετε τα
μυστικα σας.

χειμώνα-καλοκαιρι

πινω καφέ με την παρέα μου σε ένα μαγαζί στο κέντρο. καθώς τα λέμε, βλέπουμε να περνάει απεξω ένας παλιός γνωστός μας. ένα παιδί που κάποια στιγμή πρέπει κάτι να του συνεβή και γυρίσε τελειώς το μυαλό του. τώρα κυκλοφορεί χειμώνα-καλοκαιρι με βερμουδα και κοντομανικό, μιλάει μόνος, τσακωνεται με τα σκυλιά και τραγουδάει τραγουδιά που ακόμα δεν υπάρχουν. κάποια φορά επίσης ζητιανεύει, φερνοντας οσους τον γνωρίζαν, απο τότε που ακόμα ήτανε καλά, σε μεγάλη αμηχανία. όσο είναι ευκολο να ξεφορτωθεις τον αγνωστο ζητιανο, τόσο στην απλωμενη παλαμη του παλαιου γνωστου βλέπεις τον εαυτο σου.

τώρα τον βλέπουμε, ενώ πινουμε καφέ, και αρχίζουμε παλι τα σενάρια. πώς έγινε έτσι το παιδί αυτό; τι του συνεβή, αλήθεια; μετά μας βλέπει και αυτός κι έρχεται και κολλάει τη μουρη του πάνω στη τζαμαρία. μας κοιτάει λες και μας έχουν βάλει στη βιτρίνα για να μας πουλήσουνε και σκεφτεται πως αν είχε αρκετά λεφτά θα εμπαινε μέσα και θα μας επαιρνε όλους. ο πιο τολμηρος απο εμας σηκώνεται, πηγαίνει ως την πορτα, βγαζει απεξω το κεφαλι του και του φωνάζει: «βασίλη, ελα μέσα να σε

κερασουμε εναν καφε». ο βασιλης φερνει το χερι του στο στηθος. λεει κατι που εμεις δεν το ακουμε και υστερα φευγει τρεχοντας.

«τι σου ειπε;» ρωταω τον φιλο μολις επιστρεφει στο τραπέζι μας. «τον εχει κοψει», μου απανται, «τον καφε. λεει πως τον πειραζει.» εμας να δεις, βασιλη, εμας να δεις...

αντιθετο ημισφαιριο

- εχετε να μου προτεινετε κανενα καλο βιβλιο για την παραλια;
- α... ειστε χειμερινος κολυμβητης;
- οχι, απλα βαρεθηκα να κρυωνω φετος και ειπα να το ριξω στη μυθοπλασια.
- ε, τοτε να διαβασετε κανεναν λατινοαμερικανο.
- θα με βοηθησει, πιστευετε, ο μαγικος ρεαλισμος;
- οχι ακριβως, αλλα εκει, στο νοτιο ημισφαιριο, τωρα ειναι κατακαλοκαιρο.

οι επιστημονες

δυο τυποι κανουνε βολτα στον πεζοδρομο και τα λενε. ξαφνικα ο ενας κατι προσεχει στη βιτρινα του βιβλιοπωλειου και φρεναρει αποτομα. ο αλλος δεν τον προσεχει και συνεχιζει να προχωρα μιλωντας μονος του. ο κοσμος τον κοιταζει και του χαμογελαει με συμπονια. μετα, κατι ρωταει τον αιφνιδιως εξαφανισθεντα φιλο του, και μην παιρνωντας απαντηση, γυριζει και τον βλεπει που εχει ξεμεινει πισω. «αντε, προχωρα, ρε», του φωναζει, «τι επαθες;» αυτος, σαν να συνερχεται απο ονειρο, κοιταζει μια τον φιλο του και μια τα βιβλια. μοιαζει σαν να προσπαθει να παρει μια εξαιρετικα δυσκολη αποφαση. σαν να πρεπει να διαλεξει αναμεσα στην πραγματικοτητα και τη μυθοπλασια. «αντε, ρε συ, τελειωνε», ξαναφωναζει ο αλλος απο μακρια. ακομα μοιαζει σαν να μιλαει μονος του. μια μανα σφιγγει το χερι του παιδιου της, καθως περνανε απο διπλα του. ενα αδεσποτο τού γαβγίζει με ξεκαθαρα ανταγωνιστικη διαθεση. μια γριουλα τον πλησιαζει και του προσφερει μια μικρη βοηθεια.

ο ιδανικος κι αναξιος αναγνωστης εγκαταλειπει επιτελους τη βιτρινα και παει να ξαναβρει τον συνοδοιπορο του. αυτος, εξαλλος πια, του λεει:

«παλι ρεζίλι με εκανες. δεν εισαι ανθρωπος εσυ για να σε βγαζω εξω». «καμια φορα νιωθω οτι δεν εχω ενδιαφεροντα», απολογειται ο αλλος. «λεω να παρω κανενα βιβλιο να διαβασω». ο φιλος αμεσως μαλακωνει, τον ακουμπαι στον ωμο και του λεει: «να ξερεις, το να διαβαζεις πού και πού ειναι τεχνη. το να φαινεσαι, ομως, παντα διαβασμενος ειναι επιστημη».

η ταινιαρα

δυο φιλοι βγαινουν απο το σινεμα. ο ενας προσπαθει να συνειδητοποιησει το μεγαθος του αριστουργηματος που μολις εχει δει και βρισκεται σε κατι αναμεσα σε εκσταση και αυταναφλεξη. ο αλλος, με μια ξινιλα συμμετρικα απλωμενη στο προσωπο του, εχει βυθιστει σε εναν αδηφαγο προβληματισμο σχετικα με την αναγκαιοτητα της τεχνης και την επαναφορα της θανατικης ποινης ή εστω της εξοριας για εμπορους ναρκωτικων και καποιους κινηματογραφιστες. και οι δυο -για διαφορετικους λογους ο καθενας- εχουν αναγκη απο ενα ποτο. χωρις να χρειαστει να συνεννοηθουνε σχετικα, βαδιζουν προς το αγαπημενο τους στεκι. στον δρομο κανενας δεν μιλαει. κανεις τους δεν θελει να ταραξει τα συναισθηματα του άλλου - για αυτο δεν ειναι οι φιλοι, αλλωστε; καθως προχωρουν αμιλητοι -για την ακριβεια ο ενας σχεδον χοροπηδα, ενω ο αλλος σερνεται- πεταγεται ξαφνικα μπροστα τους ενας ζητιανος και τους ζηται μια μικρη βοηθεια για να αγορασει μια τυροπιτα ή κατι τετοιο, τελος παντων. οι δυο φιλοι κοιταζονται κι αρχιζουν να ψαχουλευουν τις τσεπες τους, ανασυροντας απο αυτες διαφορα ενδιαφεροντα πραγματα, αλλα δυστυχως κανενα κερμα. η

αναζητηση κραταει ωρα. ο ζητιανος εχει αρχισει λιγακι να βαριεται. καποιος βγαινει με τις πιτζαμες στο μπαλκονι και τους φωναζει να πανε να παιξουν παρακατω. «ενταξει, παιδια, δεν πειραζει... η προθεση μέτριοι», τους λεει ο επαιτης κι αμεσως αναληπτεται στους ουρανους. οι δυο φιλοι κοιτουν αποσβολωμενοι τον αγνωστο να αιθεροποιειται και υστερα συνεχιζουν τον δρομο προς τους εμματος της μεταμεσονυχτιας τους διασκεδασης. λιγο πριν φταςουν στο μπαρ της αρεσκειας τους, ο ενας -δεν εχει σημασια ποιος- ανοιγει το στομα του επιτελους και λεει: «εχεις προσεξει οτι η λεξη πλοκη ειναι αναγραμματισμος της λεξης κλοπη;» «φυσικα», του απανταει ο αλλος, «εσυ;»

ολα λαθος

απο υπερδυναμεις μπορω να βρισκομαι ταυτοχρονα
σε δυο λαθος μερη

παω στην οφθαλμιατρο να με εξετασει. της λεω οτι
μαλλον χρειαζομαι καινουρια γυαλια, γιατι με αυτα
που εχω τωρα κουραζονται τα ματια μου. «ποτε
ακριβως κουραζονται;» με ρωταει. «στον
υπολογιστη κυριως», της απαντω, «καμια φορα και
στην οδηγηση.» «για να σε δω», μου λεει και με
βαζει να καθισω απεναντι απο τον πινακα με τα
νουμερα. αρχιζω να απαγγελλω: «3, 5, 9, 8, 6".
«ωραιο... διαβασε τωρα αυτά», μου λεει και μου
δειχνει μια αλλη σειρα με κατι νουμερα πολυ
μικροτερα. «8, εε... 5... μπορεί και 6, 7, εμ... 9;»
«μαλιστα... αυτα τωρα.» στην τριτη σειρα παιζουν
κατι μικροσκοπικοι αριθμοι σαν στιγματα απο
σκοτωμενες μυγες. «α, καλά», της λεω, «5, 8, 9, 2, 4
και τζοκερ το 15». η γιατρος δεν φαινεται να εκτιμα
το αστειο μου και με ξαναρωταει: «ποτε ειπες οτι
κουραζονται τα ματια σου;» «στον υπολογιστη και
στην οδηγηση.» «να μην καθεσαι πολυ κοντα στην
οθονη και να αποφευγεις να οδηγεις νυχτα.» «τι;
αυτο μονο; γυαλια καινουρια να μην παρω;»
«επισης, να κοψεις το καπνισμα, να πινεις πολυ νερο
και να αποφευγεις τα λιπαρα.» «τι σχεση εχουν
αυτα, ρε γιατρε; με δουλευεις;» αρχιζω να φωναζω.

Ατάραχη η οφθαλμίατρος μου, κάθεται στο γραφείο και μουτζουρώνοντας το συνταγολόγιό της συμπληρώνει: «Και βάλε και κανέναν τόνο, όταν κάτσεις μετά να γράψεις αυτήν την ιστορία. Δεν χρειάζεται, επειδή δεν βλέπεις εσύ καλά, να βγάζουμε κι εμείς τα μάτια μας για να σε διαβάζουμε.»

ταϊμ τραβελ

το πιο κοντινο σε ταξιδι στον χρονο που εχω κανει
ειναι να ειναι εξω παντου τριγυρω σαββατοβραδο κι
εγω να δουλευω σαν να ειναι ηδη πρωι δευτερας

και πού ξέρω εγώ

καποτε ειχα παει με την παρεα μου στο νυμφαιο στη φλωρινα. φαγαμε, ηπιαμε, τριγυρισαμε, βγαλαμε φωτογραφιες και μετα ειπαμε να επισκεφτουμε και τον αρκτουρο, το καταφυγιο αγριας πανιδας. αφου καναμε μια μικρη βολτα στις εγκαταστασεις και χαζεψαμε απο μακρια τις αρκουδες και τα αρκουδακια τους, μπηκαμε σε μια αιθουσα οπου ενας τυπος εξηγουσε σε τουριστες σαν κι εμας τους σκοπους της οργανωσης και το εργο που πραγματοποιει. ο ανθρωπος φαινοταν πολυ σοβαρος και εδειχνε πως κανει τη δουλεια του με επαγγελματισμο και υπευθυνοτητα. καμια σχεση με εμας, δηλαδη, που βρηκαμε ακομα μια ευκαιρια για να κανουμε χαβαλε και να τα διαλυσουμε ολα.

ετσι, οταν τελειωσε το ποιημα του, σηκωσαμε τα χερια κι αρχισαμε να του κανουμε ερωτησεις του τυπου: «και πού ξερουμε οτι αυτες εδω ειναι πραγματικες αρκουδες και δεν ειναι ηθοποιοι που φορανε στολες, οπως στη ντιζνεϋλαντ, ασπουμε, και παριστανουν τα αγρια θηρια για να κανετε εσεις τη δουλιτσα σας;» ακομα θυμαμαι ποσο πολυ ειχε κοκκινισει το προσωπο του, καθως προσπαθουσε να μην μας βρισει, να μην πεταξει εξω, να μην μας δωσει για τροφη στο καταφυγιο των λυκων που βρισκεται λιγακι παρακατω. τελος παντων, δεν θελω να δικαιολογηθω, αλλα μικροι ημασταν ακομα τοτε

και μαζί με το αιμα εβραζε μαλλον και η χαζομαρα μας.

το ιδιο βραδυ πηγαμε σε ενα αλλο χωριο του ιδιου ακριτικου νομου, οπου μας ειχαν πει οτι γινοταν καποιο πανηγυρι. εκει εκπληκτος ειδα και ακουσα ενα σωρο κοσμο να τραγουδαει και να χορευει τραγουδια, που ενω στη μουσικη εμοιαζαν με αυτα που επαιζαν σε αντιστοιχα πανηγυρια ανα την επικρατεια, τα λογια τους ηταν τελειως ακατανοητα και περα απο καποιες σκορπιες λεξεις, μονο ελληνικα δεν θυμιζαν. «συγγνωμη, τι γλωσσα ειναι αυτη;» ρωτησα εντρομος σχεδον καποιους που γλεντουσαν παραδιπλα. «ντοπια», μου απαντησαν αυτοι, διασκεδαζοντας με την απορια μου.

η αληθεια ειναι οτι εκεινη τη στιγμη ενιωσα λιγο το οικοδομημα του εθνικου αφηγηματος μεσα μου να γκρεμιζεται, αλλα τωρα που το ξανασκεφτομαι... και πού ξερω οτι ολοι αυτοι οι κατα τα αλλα και καλα συμπαθεις χωριατες ηταν πραγματικοι ντοπιοι και οχι, ασπουμε, ηθοποιοι, σαν και εκεινους της ντιζνεϋλαντ ή και του νυμφαιου ακομα, που παρισταναν τους αλλογλωσσους για να μπορουν καποια ξενα, αορατα και σατανικα συμφεροντα να κανουν τη δουλεια τους;

το ξυπνητηρι

- να σου πω... θα την πεσω για λιγο. μπορεις να με παρεις σε καμια ωρα να με ξυπνησεις;
- μπορω. αλλα γιατι δεν βαζεις το ξυπνητηρι;
- φοβαμαι οτι δεν θα το ακουσω.
- δεν θα ακουσεις το ξυπνητηρι, αλλα θα ακουσεις το τηλεφωνο;
- ναι.
- πως γινεται αυτο;
- ε, θα τα ακουσω και τα δυο, μωρε, αλλα στο ξυπνητηρι μπορει και να μην δωσω σημασια, ενω αν ακουσω το τηλεφωνο, και μες στον υπνο μου ακομα, σιγουρα θα σκεφτω «ποιος μαλακας ειναι παλι;» και ετσι θα ξυπνησω.

ναυτια

η τελευταία φορά που ντυθηκα κατι στις αποκριες - και η μονη στην ενηλικη ζωη μου- ηταν πριν απο δεκατρια χρονια που δουλευα σε ενα μπαρ και ειχαμε λαβει οδηγια απο τη διευθυνση να φορεσουμε ολοι στολες πληρωματος κρουαζιεροπλοιου, γιατι το βραδυ εκεινο επαιζε παρτυ, λεει, θεματικο «το πλοιο της αγαπης». ετσι, δανειστηκα την κανονικη στολη ενος φιλου που ειχε υπηρετησει στο πολεμικο μας ναυτικο, την εβαλα και πηγα να παραστησω τον ενθουσιασμενο καρναβαλιστη εν ωρα εργασιας. αυτη νομιζω πως πρεπει να ηταν και η μοναδικη φορά, σε ολη τη ζωη μου γενικα, οπου με πειραξε η θαλασσα.

λιγα χρονια μετα ξεκινησε η κριση και η επαγγελματικη ναυτια γενικευτηκε. αρχισα τοτε να το σκεφτομαι να φυγω στα καραβια, μα δυστυχως, όσο καλα κι αν εψαξα, δεν τα καταφερα να ξαναβρω το ναυτικο μου το φυλλαδιο. ποιος ξερει... ισως και να το εχασα σε εκεινο εκει το παρτυ

ο θεος μού

ο θεος μού μιλάει στην εθνική οδό. όταν μπαινώ στα τουνελ, τον ακουω απο τα μεγαφωνα να δινει οδηγιες. μου λεει να οδηγω προσεκτικα, να μην υπερβαινω τα ορια ταχυτητας, να χρησιμοποιω τη δεξια λωριδα. ο θεος της εθνικης οδου ειναι μαλλον γυναικα. η φωνη του ειναι βραχνη και τουνελωδης. επισης, ειναι διγλωσσος. μιλαει ελληνικα με αγγλικη προφορα και αγγλικά με ενα αξαν θεϊσιο. ο θεος μου νοιαζεται για μενα, αλλα το κανει οσο πιο διακριτικα μπορει. μολις βγω ξανα εξω στο φως, αμεσως το βουλωνει.

το ματς

σε ένα παγκάκι στην πλατεία καθόταν το μεσημερι ένας παππους και διαβαζε μια εφημερίδα φωναχτά. αν και ήταν μονος, εμοιαζε σαν να μιλούσε σε καποιον φανταστικο του φίλο, που καθόταν ακριβως διπλα του. βεβαια, καποιοι ηλικιωμενοι το κανουνε αυτο, διαβαζουν φωναχτα ακομα και τους υποτιτλους απο τις σειρες στην τηλεοραση. καποια στιγμη εφτασε στις διεθνεις ειδησεις και αρχισε να δυσκολευεται στην προφορα των ξενων ονοματων, αλλα δεν το εβαλε κατω. συνεχισε να απαγγελει την επικαιροτητα αδιαφορωντας που τον ακουγαν οι περαστικοι και καποιοι μαλιστα γελουσανε μαζι του.

υστερα, μια παρεα απο πισιρικαδες, που μεχρι τοτε επαιζαν παραδιπλα, μαζευτηκε τριγυρω του. ο παππους σταματησε το διαβασμα, σηκωσε το βλεμμα και τους κοιταξε. «τι ωρα ειναι σημερα το ματς;» ρωτησε ενας απο αυτους. εκεινος σηκωθηκε, εκλεισε την εφημεριδα, την ακουμπησε στη θεση του και εφυγε χωρις να πει κουβεντα. τα παιδια γυρισαν στο παιχνιδι τους. ο αερας ανοιξε ξανα την εφημεριδα. τα φυλλα αρχισαν τωρα να ξεφυλλιζονται απο μονα τους. μια φωνη απο το

φαινομενικα αδειο πια παγκακι ακουστηκε: «ισα
που προλαβαινετε».

αυριο παλι

μιλαω με εναν φιλο στο τηλεφωνο. ο φιλος μου λεει μια ιστορια. ειμαι λιγο αφηρημενος -εχω και τα θεματα μου αυτες τις μερες- και δεν δινω τη δεουσα προσοχη, με αποτελεσμα η ιστορια να εχει φτασει περιπου στην κορυφωση κι εγω να μην εχω καταλαβει καν αν ολο αυτο που ακουω ειναι κατι που συνεβη στον ιδιο ή κατι που καπου ακουσε ή και που επινοησε ακομα. τελος παντων, απο ευγενεια δεν τον διακοπτω για να τον βαλω να μου τα πει ολα απο την αρχη και καθομαι και περιμενω να τελειωσει για να πω ενα βαθυστοχαστο «τι λες, ρε φιλε... σοβαρα τωρα;» και να ξενοιασω.

ο φιλος, ομως, επιλεγει την τεχνικη του ανοιχτου τελους, που λενε, και διακοπτοντας την εξιστορηση του αποτομα με αιφνιδιαζει με την ερωτηση: «οχι, για πες... εσυ τι θα εκανες στη θεση μου;» προσπαθω να σκεφτω όσο πιο γρηγορα μπορω για να βγω απο τη δυσκολη θεση και καταληγω στην οχι και τόσο ευρηματικη, το ξερω, απαντηση: «εσυ τι πιστευεις, δηλαδη, οτι θα εκανα στη θεση σου;» ο φιλος, που δεν ειναι απο αυτους που μασανε τα λογια τους, μου απανταει αμεσως: «ξερω και γω... εσυ εισαι και δικηγορος, υποτιθεται. τους νομους

τους ξερείς, όχι; αξίζει να παει κανεις στη φυλακη για κατι τετοιο;» δαγκωνομαι, μαζευομαι, δεν ξερω τι να κανω. εδω υπαρχει θεμα σοβαρο κι εγω τοσην ωρα ειχα βαλει τον αυτοματο και εκανα πως ακουγα. θελω να απολογηθω, να του ζητησω ταπεινα συγγνωμη για την αφηρημαδα μου, αλλα δεν ξερω πώς να το κανω χωρις να προσθεσω ακομα μια αφορμη για να τον φερω αντιμετωπο με τη δικαιοσυνη και το σωφρονιστικο μας συστημα.

πλεον, οι επιλογες μου ειναι δυο: ή του ζητω να συναντηθουμε για να τα πουμε απο κοντα, ρισκαροντας ισως ενα κομματι απο την αξιοπρεπεια μου και τη σωματικη μου ακεραιοτητα ή του λεω οτι молis με ειδοποιησαν πως το αυτοκινητο μου εμποδιζει και πρεπει να το μετακινησω επειγοντως και του το κλεινω στα μουτρα, περιμενοντας να μαθω την υπολοιπη ιστορια απο τις εφημεριδες. τελικα, αποφασιζω, ασπουμε, να τα συνδυασω (ακολουθει σχεδον αυθεντικος διαλογος):

-ε, λοιπον, ξερεις τι θα εκανα αν ημουνα στη θεση σου;

-οχι, ρε συ... πες μου. θα με σκασεις.

-θα καθομουν και θα τα εγραφα ολα αυτα, θα τα εκανα βιβλιο, ταινια, μη σου πω και τηλεοπτικη σειρα, θα εσπαγαν σιγουρα ταμεια, και υστερα θα περνουσα ολη μου τη ζωη τρωγωντας τα λεφτα που θα ειχα κερδισει με τους φιλους μου.

-αληθεια λες; το πιστευεις; αξιζει;

-ε, ναι. τι; παιζουμε με αυτα; κ σιγουρα απο το να πας στη φυλακη αξιζει περισσοτερο.

και καπως ετσι μαλλον κατι εχασε το δικαστικο ρεπορταζ, κατι ισως κερδισει μεθαυριο η αστυνομικη λογοτεχνια. ενταξει, εστω και κατα λαθος, τον εσωσα τον κοσμο και αποψε. κουραστηκα. αυριο παλι

αληθεια

ολα τα ψεματα που εχω πει βασιζονται σε αληθινες
ιστοριες

αμετανοητα ορθιοι

σημερα στο λεωφορειο ανεβηκε καποια στιγμη ενας ηλικιωμενος. εριξε μια ματια τριγυρω του, μα ολα τα καθισματα ηταν ηδη πιασμενα. αμεσως καποιος, μολις τον ειδε, εσπευσε να του παραχωρησει τη θεση του. μεχρι εκει ολα καλα. το θεμα ειναι οτι ο ευγενικος επιβατης παιζει να ηταν συνομιληκος, αν οχι και αρχαιοτερος, του αλλου. ετσι ο παππους, αντι να εκτιμησει την ευγενικη χειρονομια, κοντοσταθηκε, κι αφου τον κοιταξε καλα απο πανω μεχρι κατω, του ειπε: «ποσο χρονων εισαι, ρε;» «ογδοντα», του απαντησε ο αλλος. «ε, τοτε... ξανακατσε. εγω ειμαι ειμαι εβδομηνταεννια.» «αληθεια; δεν σου φαινεται...» «θες μηπως να δειξω και ταυτοτητα;»

τελος παντων, να μην τα πολυλογω... μισοαστεια-μισοσοβαρα, αρχισαν να μαλωνουν. σηκωθηκε και ενας νεαρος, λειτουργωντας μαλλον πυροσβεστικα, μπας και καθισουνε κι οι δυο τους και ηρεμησουν. εκεινοι ομως παρεμειναν, μεχρις οτου κατεβηκα τουλαχιστον, εκει, μεσα στη μεση, αμετανοητα ορθιοι, συνεχιζοντας να τη λεει ο ενας στον αλλον. ο ενας, μαλιστα, εβγαλε και τις προσφατες εξετασεις αιματος, που για καποιο λογο κουβαλουσε μαζι του, και αρχισε να τις διαβαζει φωναχτα για να αποδειξει

ποσο καλη ειναι η υγεια του. ολοι σχεδον οι αλλοι επιβατες γελουσανε μαζι τους και διασκεδαζαν.

κι ομως, υπηρχε κατι πολυ συγκινητικο σε αυτην τη γεροντοκοκορομαχια. ηταν σαν να εβλεπες δυο γυμνασιوپαιδα, που για καποια ασημαντη εφηβικη αφορμη ειχανε στησει ανελεητο καυγα, καθως γυριζανε στο σπιτι απο το σχολειο. και ολοι ξερουμε πως για καποια παιδια αυτη η αποσταση, απο το σχολειο ως το σπιτι, ως μεγεθος αποτελει ενα απο τα πιο σχετικα, απροβλεπτα και ευμεταβλητα πραγματα στον κοσμο. για καποια παλιοπαιδα αυτη η διαδρομη μπορει και να κρατησει μερικες δεκαετιες παραπανω.

οι υποτιτλοι

-καλα, ειδα ενα ονειρο χθες βραδυ... πού να σου
λεω...

-πού το ειδες;

-τι πού; στον υπνο μου.

-α... οκ.

-μιλαμε, φοβερο ονειρο... ακομα το θυμαμαι.

-κι εγω ξεκινήσα να βλέπω ενα καλο τις προαλλες,
αλλα καποια στιγμή δεν αντεξα και ξυπνησα.

-γιατι δεν αντεξεις;

-ηταν ασυγχρονιστοι οι υποτιτλοι.

στο μεταξυ

περπατω στην παραλια. μπροστα μου ενας τυπος μιλαει στο κινητο. ετσι νομιζω, δηλαδη - μπορεί και να τα λεει με καποιον φανταστικο του φιλο. καποια στιγμή ο φιλος του -πραγματικος ή φανταστικος, δεν θα μαθουμε ποτε- κατι του λεει που τον εξοργιζει αφανταστα. αρχιζει να φωναζει: «θα κανεις αυτο που σου λεω εγω -ακουσ;- αυτο που σου λεω εγω θα κανεις.» τη στιγμή εκεινη, ενας αλλος νυχτερινος περιπατητης, με βημα εμφανως ταχυτερο, κι αυτη τη φορα μετα βεβαιοτητας μιλωντας στο τηλεφωνο - προλαβα και ειδα τη συσκευη- με προσπερνα, φτανει διπλα ακριβως στον προπορευμενο και λεει, σαν να του απανταει: «ο,τι θελω θα κανω... ο,τι θελω.»

ο αιφνιδιος συγχρονισμος των δυο παραλληλων και παραλιακων διαλογων κανει τους δυο αγνωστους να στρεψουν τα κεφαλια τους, να κοιταχτουν στα ματια, ενδεχομενως να αναρωτηθουν ποιοι ειναι στα αληθεια και πού παν, τι γινεται στον κοσμο, ποιες μυστικες δυναμεις κινουν απο ψηλα τα νηματα, ποιοι αορατοι μηχανισμοι ρυθμιζουν τις ζωες τους. υστερα, και για τον φοβο, ισως, καποιας μοιραιας συγκρουσης, ξαναγυριζουν τα κεφαλια τους μπροστα και συνεχιζουν την πορεια τους, ετσι απλα, σαν να μην συνεβη τιποτα.

στο μεταξύ εγω, εκμεταλλευομενος το χωροχρονικο
κενο που η ολη φαση εχει ανοιξει αναμεσα τους,
συνεχιζω αμεριμνος να περπαταω στην παραλια,
ενω ταυτοχρονα εχω ηδη επιστρεψει σπιτι μου και
γραφω υπο πιεση αυτην την ιστορια,
προσπαθωντας, οπως παντα, να συνδυασω αυτο
που μου λεν να κανω με εκεινο που ειμαι σιγουρος
σχεδον πως κατα βαθος θέλω.

τα ρεστα

- συγγνωμη, μηπως μπορειτε να μου χαλασετε πενηνταρικο;
- και τι; θα ψαχνω εγω μετα να βρω ρεστα να δωσω στους πελατες;
- α, ενταξει... μου δινετε ενα καρελια λευκο, παρακαλω;
- μαλιστα.
- οριστε.
- τι ειναι αυτο; πιο ψιλα δεν εχεις;
- εμ... οχι.
- ε, δεν γινεται. θα μου τα παρεις ολα. μετα δεν θα εχω να δωσω ρεστα στους πελατες.
- μα κι εγω πελατης ειμαι.
- ε... στους αλλους τους πελατες.
- συγγνωμη, αλλα αφου με το πενηνταρικο δεν το εχουμε, μηπως μπορειτε να μου χαλασετε λιγο ακομα τη διαθεση;

Λευκος τοιχος

τον βλεπω καθε φορα στο ιδιο ακριβως παγκακι.
αλλοτε σαββατο βραδυ με μια μπυρα απο το
περιπτερο κι αλλοτε κυριακη απογευμα με εναν
πλαστικο καφε, εναμιση ευρω μαζι με το νερακι. τον
βλεπω, τον παρατηρω, μαντευω τη ζωη του. τον
φανταζομαι να ντυνεται, να δενει τα κορδονια του,
να λειει, ανοιγοντας την πορτα του σπιτιου: «θα παω
για βολτα». το σπιτι του δεν τον παρεξηγει - δεν εχει
καν μπαλκονι. η βολτα του πεντε-εξι οικοδομικα
τετραγωνα. μια καλησπερα στον περιπτερα, ενα «τι
κανεις;» στην κοπελια στην καφετερια. απο
ολοκληρο το γαμημενο συμπαν το αχανες αυτος εδω
ειναι ο δικος του κοσμος. κεντρο του κοσμου και του
συμπαντος εκεινο το παγκακι. απο ολα τα παγκακια
στον πεζοδρομο το πιο αδικημενο. απεναντι του
βρισκεται ενα λευκο ντουβαρι - ουτε μια υποσχεση
παραθυρο ουτε ενα συνθημα οργη, παραπονο,
ελπιδα.

τον βλεπω καθε σαββατο βραδυ, καθε κυριακη
απογευμα, καθως περναω απο εκει. τον βλεπω, τον
παρατηρω. και υστερα μαζι του και εγω κοιταζω εκει
απεναντι, προς τον λευκο τον τοιχο. ποιος ξερει τοσο
καιρο τι ταινιαρες επανω του προβαλλονται και
μονο αυτος τις βλεπει.

το δικό μου

επισκεπτεσαι μια πολη μετα απο καιρο. πας σε αγαπημενα μερη. περνas και μια βολτα απο το μαγαζι εκεινο που καποτε το θεωρουσες στεκι σου. ωστοσο, περασε καιρος... κανεις απο το προσωπικο τωρα δεν σε θυματα. θυματα ομως ο υπολογιστης σου το πασsγουορντ και συνδεεται με το δικτυο απο μονος του χωρις καν εσυ να το ζητησεις. κατι ειναι κι αυτο. σαν να σε ρωτανε τι θα ηθελες να πεις κι εσυ να απαντας «το δικό μου». περιπου δηλαδη... «τοδικοσου». χωρις κενα. μια λεξη

Λιγες στροφες ακομα

ενα σκυλι εχει ξαπλωσει εδω απεξω στη σκια και κοιμαται. η μερα ομως προχωρα και μαζι της κινουνται κι ολες οι σκιες και πανε παρακατω. ο σκυλος ξυπναει, βλεπει τον ηλιο να καει απο πανω του και του γαυγιζει πολυ ενοχλημενος. μετα παει κι αραζει κατω απο τη νερατζια κι αποκοιμιεται παλι. αλλα η γη εκει, αδιαφορη για τις τρεχουσες αναγκες του τετραποδου, συνεχιζει να στριφογυρνα γυρω απο τον εαυτο της, αφηνοντας τον συντομα ξανα μονο και απροστατευτο. αυτος ξαναξυπνα. κοιταζει τον ηλιο και τωρα του γρυλιζει εξαλλος. υστερα σερνεται και χωνεται στην εισοδο μιας πολυκατοικιας. σκυβει, μυριζει τη σκια. μοιαζει σαν να τη δοκιμαζει. σαν να της λεει: «κοιτα, μην φυγεις τωρα κι απο εδω. κανονισε παλι να με προδωσεις». αλλα τα μαρμαρα της εισοδου ειναι τοσο δροσερα. το φως του ηλιου δεν τα εχει ακομα ακουμπησει. τα βλεφαρα του σκυλου κλεινουνε.

ο υπνος ερχεται ξανα και αυτη τη φορα φερνει μαζι του κι ενα ωραιο ονειρο. μεσα στο ονειρο ο σκυλος στριφογυρνα κι αυτος γυρω απο τον εαυτο του, παλευοντας να πιασει την ουρα του, να τη δαγκωσει δυνατα, να φτασει ως το τελος. σε καθε στροφη ερχεται ολο και πιο κοντα. δεν μπορει... σε λιγο θα τα καταφερει. τριγυρω του, και παντα μες στο

ονειρο, ολοκληρος ο κοσμος, και φυσικα μεσα σε
αυτον, ολης της πολης τα αδεσποτα ακινητα,
αμιλητα στεκουν και τον κοιταζουν. ολο το συμπαν
κραται την ανασα του. δεν μπορει... αν οχι αυτος,
τοτε κανεις. λιγες στροφες ακομα και την εφτασε.
λιγες στροφες ακομα κι ολοι μαζι θα εχουμε νικησει.

ο αγωνας μου

στον ελευθερο μου χρονο προσπαθω να
απελευθερωσω τον υπολοιπο

η αγγελια

κανει το αμαξι μου, εδω και λιγες μερες, εναν
θορυβο παραξενο. κατι σαν γκρινια, σαν παραπονο.
κατι σαν «δεν την παλευω αλλο». το παω στο
συνεργειο. το ανοιγει ο μηχανικος, το ψαχνει. «δεν
βλεπω κατι», αποφαινεται. «ολα ειναι στη θεση
τους.» «κι ο θορυβος;» τον ρωταω. «δεν ξερω», μου
απαντα, «μπορει να ειναι και που παλιωσε. ενταξει...
τα εβγαλε τα λεφτα του».

φευγω. το παω στην αντιπροσωπεια. το βαζουνε στα
μηχανηματα. το λυνουν και το ξαναδενουνε. «δεν
βρισκουμε κατι», μου λεει ο αρχιμαστορας. επιμενω:
«κι αυτο που ακουγεται, τι ειναι;» βλεπω ολους τους
εξουσιοδοτημενους ωμους να ανασηκωνονται και
φευγω αμεσως κι απο εκει απογοητευμενος.
αποφασιζω να το παω μια βολτα ως τη θαλασσα.
ανοιγω τερμα το ραδιοφωνο να μην το ακουω που
κανει σαν τον δαιμονισμενο. στα φαναρια μια
γριουλα με κοιτα και κανει τον σταυρο της. κατι
αδεσποτα ουρλιαζουν, αλυχτουν. ενας πιτσιρικας με
δειχνει στον μπαμπα του. ο μπαμπας σκυβει,
χαϊδεει το κεφαλακι του παιδιου και υστερα ξυνει
λιγακι το δικο του. στο μεταξυ, μεχρι να αναψει
πρασινο, το ανταμομπιλ εχει αρχισει να βγαζει
προειδοποιησεις στο καντραν σε αγνωστες και
μαλλον νεκρες γλωσσες.

κι ενώ αναρωτιέμαι πόσο κοστίζει ένας εξορκισμός αυτοκινητού κι αν τον καλύπτει η ασφάλεια, απομακρυνόμαι από την πόλη αργά κ βασιανιστικά. φτάνω στην παραλία. βγαίνω, παίρνω πετσέτα και μαγιώ από το πορτομπαγκάζ και πάω και βουτάω. όσο κολυμπάω, το κοιτάζω να με κοιτάζει από την ακτή και κάνω σκεψεις εξαιρετικά δυσάρεστες.

ναι, μάλλον ήρθε η ώρα του δυσκόλου αποχωρισμού. το ξέρω, δεν είναι και η πιο ευστοχή, η πιο καλογραμμένη αγγελία, αλλά οποίος ενδιαφέρεται για ένα πολυταξιδεμένο 500ρι φιατ, μοντέλο του 2008, μαυρού χρώματος, με ανοιγόμενη οροφή και κοκκίνα δερματίνα καθίσματα, ήρωα μιας ομώνυμης συλλογής διηγημάτων και σκηνικό άλλων πολλών ιστοριών που ακόμα δεν έχουν βρεθεί λέξεις να τις πουν, ματιά να τις διαβάσουν, ας στείλει μήνυμα αυστηρά προσωπικό, πριν να το μετανιώσω. τιμή συζητήσιμη. μόνο σοβαρές προτάσεις.

κανονικά

-κανονικά, τώρα θα έπρεπε να ντρέπεσαι..

-κανονικά ναι... αλλά τώρα δεν προλαβαίνω

η εξεταστική

ειναι μονοι τους. οι δυο τους. επιτελους μονοι. καθονται σε αντικριστα μπαλκονια. αυτος διαβαζει ενα βιβλιο της σχολης. αυτη εχει το λαπτοπ της στα γονατα και κανει εργασιες. απο το λαπτοπ ακουγεται μουσικη. αυτος σηκωνει το κεφαλι που και που και την κοιταζει. αυτη κοιταζει επισης να δει αν την κοιταζει οντως ο απεναντι, ενω τα χρωματα της οθονης συνεχιζουν να βαφουνε τα μαγουλα της. στο μεταξυ, η μουσικη, αργα και μεθοδικα, χτιζει γεφυρα αναμεσα στα δυο μπαλκονια. οταν αρχιζει να παιζει το κρισιμο κομματι, αυτος βαζει το δαχτυλο σελιδοδεικτη και σηκωνεται. αυτη τον βλεπει και ανεβαζει λιγο ακομα την ενταση. η γεφυρα εχει πια στερεωθει. ο πιο τολμηρος μπορει ανετα να βγαλει ποδι στο κενο και να αρχισει να τη διασχιζει.

«ποιο τραγουδι ειναι αυτο;» της ψιθυριζει φωναχτα. αυτη τον κοιταζει δηθεν εκπληκτη με βλεμμα τυπου «συγγνωμη, σε μενα μιλας;» εξαιρετικη ερμηνεια, η οποια δυστυχως δεν προλαβαινει να ολοκληρωθει. «τι ποιο τραγουδι, ρε μαλακα; πλακα κανεις;» ακουγεται απο τα ενδοτερα του φοιτητικου διαμερισματος η φωνη του ραθυμου συγκατοικου. «το εχεις λιωσει τοσες μερες να το ακους και τωρα κανεις πως δεν το θυμασαι;»

η γεφυρα καταρρει με παταγο. το χαμογελο της,
παντως, παραμενει εκει, στη θεση του. κι αυτην την
εξεταστικη του ιουνιου ποιος ανθρωπος ανεραστος
την επινοησε;

στο καταστρώμα

επιστρέφω από τη νύκτα. ταξιδεύω μόνος. καθομαι στο μπαρ του καταστρώματος και διαβάζω. γύρω μου όλα σχεδόν τα τραπέζια είναι γεμάτα από εξαιρετικά θορυβώδεις παρέες. δεν τους κατηγορώ. έτσι, απλώς το αναφέρω. αλλωστε, μπορεί κι αυτοί να ενοχλούνται από τον ήχο που κάνουν οι σελίδες μου καθώς τις γυρνάω. πιο πολύ με εκνευρίζει που κάθε δέκα λεπτά περίπου έρχεται από πάνω μου ένα συγκεκριμένο μέλος του πληρώματος και με ρωτάει εμμονικά: «όλα καλά, κυριε;» δηλαδή, τι; ότι θα αρχίσω να του μιλάω για τα προβλήματα μου κι αυτός θα σπεύσει να δώσει σε όλα λύσεις; εκτός εάν το ενδιαφέρον του δεν έχει να κάνει με εμένα αλλά με αυτό που διαβάζω. το ξανασκεφτομαι. όταν ξαναπεράσει θα του πω ότι τον ήρωα του βιβλίου τον έχει πιασει η θάλασσα και στα τελευταία κεφάλαια όλο βλακείες κάνει.

λίγο μετά έρχεται και καθεται δίπλα μου ένας άλλος μοναχικός ταξιδιώτης. βγαίνει από την τσέπη το κινητό του, το κοιτά, αναστενάζει και το ακουμπάει στο τραπέζι. και ύστερα ξανααναστενάζει. αναστενάζει τόσο δυνατά που τον ακούν τα κύματα κι αμέσως αναστατώνονται, η μετεωρολογική υπηρεσία βγαίνει έκτακτο δελτίο δια ναυτιλομένων, το δικαίο της θάλασσας αυτοκαταργείται και το

πολεμικο μας ναυτικο σπευδει να στείλει τις φρεγάτες του, καλου κακου, για να μας προστατεψει απο τυχον ανεπιθυμητες ενεργειες των παντα απροβλεπτων γειτονων. εδω ειμαστε, σκεφτομαι. κλεινω το βιβλιο, γυριζω προς το μερος του και τον κοιτω οσο πιο αδιακριτα μπορω. τι φαση, ασπουμε; αυτος απολογειται: «ετσι και στείλει μηνυμα, αδερφε, πριν φτασουμε στον πειραια, να ξερεις, βουταω και επιστρεφω στο νησι μεσα στη νυχτα κολυμπωντας.»

στο μεταξύ, το σχεδον δεκαλεπτο που λεγαμε κοντευει να συμπληρωθει και ο ελεεινα ευγενικος ναυτοπαις πλησιαζει παλι το τραπεζι μου. αυτη τη φορα, ομως, με παρακαμπτει και απευθυνεται στον σπαραζοντα διπλανο μου: «να σας φεrouμε κατι, κυριε;» «ναι, αμε», αυτος του απαντα, «φερτε μου το κεφαλι του ερωτα».

γραφω ο,τι ξερω

μπαινω στο κτελ να φυγω για τον βολο. βλεπω μια κυριουλα να καθεται στη θεση μου. βαριεμαι να το κανω θεμα. αλλωστε, εχει ενα σωρο θεσεις κενες. δεν χαθηκε ο κοσμος. οχι ακομα, δηλαδη. παω λιγο πιο πισω. βλεπω εναν τυπο να καθεται μοναχος του και να γραφει σε ενα σημειωταριο που εχει ακουμπισμενο πανω στα γονατα του. «συγγνωμη, καθεται κανεις εδω;» ρωταω δειχνοντας προς το παραθυρο. ο τυπος μοιαζει σαν να τρομαζει λιγο με την ερωτηση μου. γυριζει αργα προς την κενη θεση διπλα του, σαν να φοβεται με αυτο που θα αντικρισει, την κοιταζει πολυ ερευνητικα και υστερα την αγγιζει, την ψηλαφει, περιπου την χαϊδευει. «οχι», μου απανται τελικα, «κανενας.» θελει ακομα τεσσερα λεπτα μεχρι να αναχωρησουμε και σκεφτομαι οτι προλαβαινω να τραβηξω τα πραγματα στα ορια τους. τον κοιταζω επιμονα, δυσπιστα, συνωμοτικα, παραφορα. σκυβω και του ψιθυριζω: «εισαι σιγουρος;» ο τυπος αντιλαμβανεται οτι αυτη ειναι η ευκαιρια του να γινει ηρωας αυτης της ιστοριας. ανασηκωνεται και μετακινειται στη -φαινομενικα τουλαχιστον- κενη θεση στο παραθυρο, παραχωρωντας μου αυτην του διαδρομου.

το κτελ ξεκινάει. βγαζω το λαπτοπ μου, το ακουμπω στα γονατα κι αρχιζω τωρα και εγω να γραφω αυτα που τωρα εσυ διαβαζεις. ο διπλανος μου συνεχιζει να μουτζουρωνει το σημειωματαριο του, αλλα πλεον φροντιζει να κρυβει με την ελευθερη παλαμη του ολα αυτα που γραφει. νομιζω οτι μοιαζουμε σαν να δινουμε εξετασεις και ο καλος μαθητης παλευει να μην αφησει τον αδιαβαστο να αντιγραψει απο το γραπτο του. μην μπορωντας να κανω διαφορετικα, αυτοσχεδιαζω. γραφω ο,τι ξερω μεχρι να βγουμε στην εθνικη οδο και υστερα επικεντρωνομαι στα σχεδια μου για αυτο το καλοκαιρι. ενταξει, ειπαμε, δεν χαθηκε ο κοσμος. οχι ακομα, δηλαδη. υπαρχει παντα κι ο σεπτεμβρης.

τα συμφραζόμενα

μπαινω στη βιβλιοθήκη και βλέπω δυο τυπούς να συζητάνε χαμηλοφωνα. όλοι έτσι μιλάνε στις βιβλιοθήκες γενικά, αλλά για κάποιον λόγο νιώθω ότι οι ψιθυροί αυτών των δυο κρυβουν κάτι πολύ συνωμοτικό και καταχθονίο. κάτι πολύ κακό, σατανικό πρέπει αυτοί οι δυο να σχεδιάζουνε και αν δεν κάνω κάτι γρήγορα για να τους ξεσκεπάσω, θα είναι αργά τόσο για τη βιβλιοθήκη όσο και για τον κόσμο ολόκληρο. τους πλησιάζω χωρίς να τους κοιτώ και κάνω πως αναζητώ κάτι στα ράφια που βρίσκονται πάνω από τα κεφάλια τους.

οι δυο συνωμοτές, σιγουροί για τη αμεταφράστη μυστικότητα του σχεδίου τους, συνεχίζουν να τα λένε, αδιαφορώντας επιδεικτικά για την παρουσία μου. με πολύ κόπο καταφέρνω να πιάσω στον αέρα λίγες λέξεις τους («σαπουνάδα», «παρακειμένος», «στυλοβατής», «εννοείται», «ακροβατείς», «ορμωμένος», «διαλειμμα» ή «διαλυμα» - για την τελευταία δεν είμαι και τόσο σίγουρος, δεν βοηθάνε και τα συμφραζόμενα), αλλά δεν μπορώ ακόμα να βγάλω ασφαλές συμπέρασμα.

κάποια στιγμή χτυπάει το κινητό του ενός κι ο άλλος του κάνει άμεσως αυστηρή παρατήρηση που εξακολουθεί να διατηρεί ως ήχο κλήσης τη μελωδία του εθνικού ύμνου της ονδούρας και όχι της νικαραγουάς, όπως κανονικά θα έπρεπε.

μπερδευομαι ακομα περισσοτερο. η βιβλιοθηκαριος σηκωνει το φρυδι και με κοιταζει επιτιμιτικά, λες και ειμαι εγω ο αορατος τυμπανιστης που συνεχιζει περηφανα να τυμπανιζει στο ηχειο της ασιγαστης συσκευης - γιατι δεν το σηκωνεις επιτελους, ρε ανθρωπε;

τελικά, παιρνω στην τυχη ενα βιβλιο και παω να της δωσω για να το περασει στην καρτελα μου. η βιβλιοθηκαριος χαϊδευει στοχαστικά το τραχυ εξωφυλλο του και υστερα φοραει το πιο ειρωνικο της υφος και μου λεει: «κοιτα να δεις... εχουμε κατορθωσει μια χαρα να αμφισβητουμε την υπαρξη του θεου, αλλα για τις θεομηνιες του κουβεντα δεν σηκωνουμε, ε;»

γκυ ντε μωπασσαν

στην πολυκατοικια απεναντι καποιος παταει, καθε πεντε λεπτα περιπου, το κουμπι που ανοιγει την πορτα της εισοδου. οι περαστικοι ακουν τον χαρακτηριστικο ηχο και αιφνιδιαζονται. καποιοι σχεδον τρομαζουν. κοιταζουν διερευνητικα την πορτα, τα κουδουνια και υστερα συνεχιζουν την πορεια τους και επιστρεφουν στην καθημερινοτητα τους. κανεις δεν φαινεται να θελει να εκμεταλλευτει την προσκληση του αορατου ενοικου. κι ομως, ο τυπος που μενει απο πανω συνεχιζει, ανα πενταλεπτο, να ανοιγει την εισοδο της πολυκατοικιας, χωρις κανεις να του το ζητησει. προσπαθωντας να βρω μια εξηγηση στην αλλοκοτη αυτη συμπεριφορα, εφτιαξα μια λιστα ιστοριων που ενδεχομενως να κρυβονται απο πισω:

- α. ηλικιωμενος με προβλημα ακοης που μπερδευει τη βαβουρα της τηλεορασης με το ηχο κλησης του θυροτηλεφωνου και προθυμα ανταποκρινεται,
- β. πιτσιρικας με προβλημα διαχειρισης της ενεργητικοτητας του που παταει οποιο κουμπι βρει μπροστα του μεχρι να πετυχει αυτο που πυροδοτει τα εκρηκτικα,
- γ. φαντασμα πρωην ενοικου, με λυμενα πια ολα του τα θνητα προβληματα, που σπαιει πλακα με τους ζωντανους για να περασει η ωρα

και οσο ψαχνω για να βρω την τεταρτη πιθανη
εξηγηση, φτανει μηχανοκινητος ντελιβερας,
παρκαρει, κατεβαινει, ακουμπαι ραθυμα στην
τζαμαρια της πορτας και λιγο μετα, μολις ξανα ο
ηχος ακουσται -σαν συνεννοημενος- σπρωχνει και
την ανοιγει. ενταξει, δεν λεω κατι καινουριο - το εχει
πει κι ο γκυ ο ντε μωπασσαν πολυ καλυτερα εδω και
εναμιση αιωνα. απο ολα τα ανθρωπινα ενστικτα,
αυτο της πεινας επαναφερει παντα τη μυθοπλασια
σε συνθηκες σκληρου και ακαμπτου ρεαλισμου και
υποβιβαζει καθε φαντασιολαγνεια σε ταπεινο
ορεκτικο, μεχρι να σερβιριστεί το κυριως πιατο της
επιβιωσης.

η ακριβής διευθυνση

μπαινω σε ταξι να παω καπου. επειδη δεν θυμαμαι την ακριβη διευθυνση του προορισμου μου, δινω μια οδηγια στο περιπου... στην αθηνων, μετα τη δεη, πριν το σχολειο. ο ταξιτζης, που προφανως δεν του αρεσουν οι γενικολογιες, δεν ξεκιναι. «τι εγινε;» τον ρωταω. αυτος δεν μιλαει. με κοιταει δυσπιστα, διερευνητικά, καχυποπτα. μετα απο αρκετα λεπτα νεκρου τηλεοπτικου χρονου μου λεει: «πες μου, πού ακριβως πηγαινεις.» «ε, καπου εκει», του λεω, «σε ενα στενο, καθετο στην αθηνων.. δεν θυμαμαι πώς λεγεται.» ο ταξιτζης δεν μασαι. ή θα του πω πού ακριβως θελω να με παει ή θα κατεβω να παω με τα ποδια. τελικα, με κινδυνο να φανει αδιακριτος με ρωταει: «τι ειναι εκει στο στενο που πας;» με κινδυνο να φανω κ εγω πως υπεκφευγω του απαντω: «να σου πω... ασε με στο σχολειο. μια χαρα. διπλα ειναι... θα το βρω.» συμβιβαζεται και ξεκιναι.

λιγο μετα, κι ενω κινουμαστε με τοσο εξωφρενικη ταχυτητα που μολις εχουμε προσπερασει κατι βαριεστημενα σαλιγκαρια, γυρναι και μου λεει: «δασκαλος εισαι, ε;» σκεφτομαι οτι το αυθαιρετο αυτο συμπερασμα το εβγαλε επειδη του ειπα να με αφησει στο σχολειο, ενω εαν του ελεγα στη δεη θα ελεγε πως ειμαι ηλεκτρολογος. αποφασιζω να τα παιζω ολα για ολα. «οχι», του λεω, «δικηγορος.»

γυρνάει και με ξανακοιτάει, εκπληκτος τώρα πια. αν του ελεγα πως ειμαι εκπαιδευτης δελφινιων ή συντηρητης πυρηνικων αντιδραστηρων, θα το δεχotan ασυγκριτα πιο ευκολα. μεχρι να βγουμε στην αθηνων δεν μου ξαναμιλάει. καποια στιγμη, λιγο πριν το τελος αυτης της ιστοριας, επιτελους φτανουμε.

«να σε ρωτησω κατι», μου λειει, ενω εγω βγαζω να τον πληρωσω, «παρακαλω», του απαντω, ετοιμος να εξεταστω προφορικα εκ νεου σε ολα τα μαθηματα της νομικης ταυτοχρονα. «τριαντα χρονια δουλευω σαν το σκυλι στον δρόμο... κι ολο χρωσταω, ανασα δεν μπορω να παρω... και το αμαξι ακομα χρεωμενο το εχω.. και τωρα να, μου λενε πως θα μου παρουν και το σπιτι... πες μου, πού να παω να βρω το δικιο μου;» σειρα μου να τον κοιταξω χωρις να μπορω να βρω να πω μια σωστη κουβεντα. παραξενο, δευτερη φορα μεσα στην ιδια μερα που με ρωτουν κι εγω δεν ξερω μια ακριβη διευθυνση να δωσω

πισω-μπρος

παλιότερα εφευγα για ταξιδι και φοβομουν μην
ξεχασω κατι πισω μου. τωρα φευγω και φοβαμαι
μην θυμηθω κατι μπροστα μου

η ανακωχη της γραμμης 31

ειμαι στο λεωφορειο. διπλα μου καθεσαι ενας τυπος που μοιαζει να εχει ερθει απο αλλου. ορθιος, απο πανω του σχεδον, ενας δικος μας τον στραβοκοιταει. καποια στιγμη χτυπαι το τηλεφωνο του ξενου. ο ηχος κλησης του ενα τραγουδι βαρυ ανατολιτικο. το βγαζει, το κοιταει δειλα, το ξαναβαζει μες στη τσεπη του χωρις να απαντησει. ο αλλος, ο ορθιος, τωρα τον κοιταζει πια πολυ αγριεμενος. θελει να τον αρπαξει και να του δωσει ενα μαθημα. να τον πεταξει εξω απο το κινουμενο οχημα κι απο τη στασιμη μας χωρα. να ομως που το τηλεφωνο ξαναχτυπα. ο ξενος το βγαζει, το ξανακοιτα, στραβωνει ενοχα τα μουτρα του κι ευθους το ξανακρυβει.

αλλα ο αμανες της συσκευης απλωνεται παντου και ολοι, ορθιοι και καθημενοι, αναζητουνε την πηγη του. ο αδεκαστος ορθιος τιμωρος ανοιγει το στομα του για να μιλησει εκ μερους του επιβατικου κοινου κι ολοκληρου του εθνους: «γιατι δεν απαντας, ρε; εχουμε ορεξη, νομιζεις, να ακουμε ολοι εμεις τον μουεζινη σου;» «ε... ειναι η γυναικα μου... με ψαχνει», του απανταει ο ξενος σε σπαστα συζυγικα. ο δικος μας μοιαζει σαν να θυμαται οικεια κακα κ αμεσως μαλακωνει. «να το βαζεις σε λειτουργεια πτησης. εγω αυτο κανω παντα, οταν φευγω απο το σπιτι και εχω το κεφαλι μου ησυχο. ξερεις ποσες

ωρες εχω ετσι στον αερα εγω; κανονικα, θα επρεπε
τωρα να ημουν σμηναρχος, τουλαχιστον.»
τους ακουω να συνεχιζουν να τα λενε συνωμοτικα,
σαν φιλοι τωρα πια και συμμαχοι. μιση και παθη
προαιωνια μπρος στον κοινο εχθρο καταλαγιαζουν.
και καπου εδω, στην αλλη σταση κατεβαινω.

πεμπτη

δυο γεροι μοιραζονται το ιδιο παγκακι στον πεζοδρομο. ο ενας διαβαζει εφημεριδα και μονολογει. ο αλλος κραταει ενα μικρο τετραγωνο χαρτακι και το πηγαινοφερνει πισω μπρος κατω απο τα θολωμενα ματια του. καποια στιγμή κουραζεται απο την προσπαθεια και παραιτειται. «ρε... για πες μου εσυ, που βλεπεις πιο καλα... τι γραφει εδω περα;» ο αλλος του αρπαζει απο το χερι το χαρτι, του ριχνει μια ματια στα γρηγορα και αμεσως επιστρεφει στην εφημεριδα του, χωρις να του απαντησει. «λεγε, ρε... τι γραφει το χαρτι;» «γραφει οτι μια μερα ολοι θα πεθανουμε.» αφου σωπασουν για λιγο και οι δυο, ξαναπετιεται ο πρωτος. «και δεν μου λες... τι μερα θα ειναι, λει;» «οχι... αλλα δεν θα ειναι πεμπτη σιγουρα», ο αλλος αποφαινεται και αμεσως διπλωνει την εφημεριδα και σηκωνεται. «αντε, κουνισου... παμε να πουμε ενα. ακομα προλαβαινουμε.» τα φυλλα των δεντρων πεφτουν με κροτο πανω στο πλακοστρωτο. τα συννεφα μαζευνονται ανορεχτα - βαριουνται και να βρεξουν. ενα γατι ξεσκίζει μια σακουλα σκουπιδιων. παραδοξως, παντου τριγυρω ακομα ειναι πεμπτη.

περιμενω στην ουρα στην τραπεζα. διπλα ακριβως στο αριστερο ποδι του μπροστινου μου κειται ενα δεκαευρω. τον σκουνταω. «κυριε, αυτο δικο σας ειναι;» ο κυριος κοιταζει το χαρτονομισμα. δισταζει. δεν μιλαει. τελικα σκυβει και το μαζευει, αλλα αντι να το ριξει μες στην τσεπη του, συνεχιζει να το κοιταζει απο κοντα. μοιαζει σαν να το εξερευνα. σαν να παλευει να θυμηθει αν οντως υπαρχει κατι που να τους συνδεει. τελικα γυριζει και μου το δινει λεγοντας «οχι, δεν ειναι δικο μου».

θυμαμαι που στη μοσχα, οπου καποτε ειχα παιει, καποιοι επιτηδαιοι πετουσαν στον δρομο μικρα χαρτονομισματα, ασημαντης αξιας, και οταν κανενας ανυποψιαστος τουριστας εκανε το λαθος να σκυψει και να τα μαζεψει, του την επεφταν κατηγορωντας τον οτι τους τα ειχε κλεψει. μα ετσι οπως το κραταω και το κοιταζω τωρα εγω αμηχανος, μονο με επιτηδαιο δεν μοιαζω. ποσο μαλλον με ρωσο. στη μαδριτη, παλι, οπου ειχα μεινει λιγο περισσοτερο, ακουγα τους ισπανους να αποκαλουν το πεντακοσαευρω «μπιν λαντεν» - κανεις δεν γνωριζει πού βρισκεται ακριβως, μου εξηγουσαν, και μονο επειδη το εχουμε δει καποια στιγμη στην τηλεοραση ξερουμε πως υπαρχει. ενα δεκαευρω ομως, δεν μπορει... τι ειδους κριση ανοικειοτητας μπορει να προκαλεσει;

τη μάλλον κωμική αμηχανία μου ερχεται να διαταραξει το σκουντηγμά της κυριουλας απο πισω μου. «αντε, παιδακι μου, προχωρα», μου λεει και μου δειχνει το αδειο διαθεσιμο ταμειο. «συγγνωμη, μηπως σας επεσε αυτο;» τη ρωτω, δειχνοντας της το καταραμενο χαρτονομισμα. «οχι ακομα», μου απαντα και μου το αρπαζει απο τα χερια, διαρρηγνυοντας το χωροχρονικο συνεχες και κανοντας με να νιωσω τουριστας στην καμπουλ ή στο ισλαμαμπαντ τουλάχιστον.

γεια μας

λογικα, πρεπει να υπαρχουν καποια παραλληλα
συμπαντα οπου ακομα πινω. σε καποιο, μαλιστα,
απο αυτα παιζει να πινω στην υγεια αυτου εδω του
συμπαντος

το χαρτακι

καθεται μονος στο ακριανο τραπεζι και διαβαζει αθλητικη εφημεριδα. καθε πεντε λεπτα βγαζει απο την τσεπη ενα μικρο χαρτακι, το ξεδιπλωνει, του κρυφοχαμογελα και αμεσως μετα το εξαφανιζει παλι. η τελετουργια αυτη συνοδευεται απο δυο καχυποπτα, αριστερα και δεξια, κοιταγματα, πριν το χαρτακι αποκαλυφθει, και ενα διακριτικο χαϊδεμα της τσεπης, μολις αυτο κρυφτει ξανα απο το φως της μερας.

η ωρα, ομως, περναι. ηδη εχει κανει πολλη υπομονη. ηδη απολαυσε αρκετα το γλυκο βασανιστηριο του. καιρος να δωσει ενα τελος σε ολα αυτα. καιρος να εισπραξει αυτο που η μερα του χρωσταει. φωναζει το παιδι για να πληρωσει. βγαζει δυο-τρια κερματα, αλλα αλιμονο μαζι με αυτα γλιστραι και το χαρτακι εξω. κανει μια αποτυχημενη προσπαθεια για να πεταξει μακρια και υστερα προσγειωνεται αθορυβα διπλα απο του σερβιτορου το παπουτσι.

πανω του τωρα διακρινεται ξεκαθαρα το λογοτυπο του οπαπ – το δευτερο ανεπισημο εθνοσημο της χωρας. ο σερβιτορος σκυβει να το μαζεψει και ευθυμα ρωταει τον πελατη του: «τι εγινε, κυρ κωστα; κερδισαμε; κερδισαμε;» ο κυρ κωστας αρπαζει το χαρτακι απο τα χερια του παιδιου, το τσαλακωνει, το σκιζει, το ριχνει μεσα στο

πικροκατακαθι του καφε... «οχι, σκουπιδι ειναι». σηκωνεται, βαζει τα χερια μεσα στις αδειες πλεον τσεπες του και απομακρυνεται μουρμουριζοντας πολυ εκνευρισμενος: «τι θρασος... τι αναιδεια... ακου εκει κερδισαμε»

πριν χρονια στην αθηνα... ειμαι σε ενα μπαρ που το εχει ενας φιλος και τα λεμε ενω αυτος δουλευει. διπλα μου καθεται ενας τυπος που εχει κατεβασει ηδη τεσσερα ποτα στον ιδιο χρονο που εγω χρειαστηκα για ενα. οσο πινει μοιαζει σαν να μιλαει με το ποτηρι του. και επειδη, ως γνωστον, ο ηχος στο κενο δεν μεταδιδεται, το ποτηρι αδυνατει να αποκριθει οση ωρα μενει αδειο.

καποια στιγμη σηκωνεται, παραπατα, φοραει το παλτο του. «τι σου χρωσταω;» λειι στον φιλο μου. «εικοσι», εκεινος του απανταει. ο τυπος ψαχνει μες στις τσεπες του. βγαζει ενα δεκαρικο μαζι με κατι κερματα. τα μετραει. μπερδευεται. τα χανει. τα ξαναμετραει φωναχτα. και παλι δεν του φτανουν. ντρεπεται. κοιταει τον μπαρμαν ικετευτικα.

«συγγνωμη, ρε συ φιλε... να περασω και να σου φερω αυριο τα υπολοιπα;» ο φιλος τού σπρωχνει πισω τα λεφτα του. «φερτα ολα αυριο ή οποτε ξαναρθεις.» ο τυπος ακουμπαι την παλαμη του επανω στην καρδια του -αν και η μουσικη βαραιι την ωρα εκεινη, ειμαι σιγουρος σχεδον οτι ακουω τους αφηνιασμενους χτυπους της- και φευγει. «τον ξερεις αυτον; ερχεται συχνα;» ρωταω μετα τον φιλο. «οχι», μου απαντα, «πρωτη φορα τον βλεπω.» «κ τοτε», επιμενω, «πώς ξερεις οτι θα ερθει αυριο παλι να σε πληρωσει;» «μα ουτε αποψε ηξερα πως

θα ερθει.. αλλα ηρθε», μου λεει σκουπιζοντας τον παγκο απο την υγρασια που αφησε ο πρωην διπλανος μου.

τα μπαρ ειναι οι συγχρονοι ναοι μιας θρησκειας ακομα μη αναγνωρισμενης. μπορει οι πιο πολλοι να τα επισκεπτονται απλως απο συνηθεια, μα καποιοι, αυτοι που εχουν σταληθεια την αναγκη τους, πανε εκει γυρευοντας κατι πολυ συγκεκριμενο. κι αν δειτε καποιον να τα πινει μονος του και να παραμιλαει, δεν ειναι παρα που προσευχεται μηπως και εισακουσθουν απο τον παντα αγνωστο θεο τα ερωτηματα του. οχι τοσο για το αν υπαρχει ζωη μετα τον θανατο, μα πιο πολυ για το αν θα υπαρξει μερα μετα τη νυχτα.

και οχι, ο φιλος-μπαρμαν δεν ηταν κανενας αφελης. ηξερε το παιχνιδι αυτο απεξω και ανακατωτα: ολα... θεοι, θρησκειες και ναοι, χωρις μια πιστη αναγκαια και ικανη, που να συνδεει λαο και ιερατειο, αργα ή γρηγορα σβηνουν κ καταρρεουν

πετρες

τα συνεργεια του δημου ξηλωνουν κ ξαναφτιαχνουν τον πεζοδρομο. σκορπιοι κυβολιθοι παντου βαζουν στους περαστικους τρικλοποδιες κ δινουν στην πολη μια αισθηση ατακτης υπαιθρου. περναι ενας βιαστικος, κοιταζοντας το κινητο του. σκονταφτει πανω σε μια απο τις πετρες κ παραπατα. με το ενα ματι ακομα επανω στην οθονη του, γυρνα στην πετρα κ της ζητα συγγνωμη.

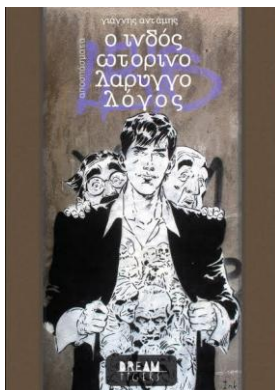
λιγο μετα περναι ενα ζευγαρι. το βημα τους συγχρονισμενο. δεν μιλουν. κρατουν βαριες σακουλες απο το ιδιο μαγαζι. οι σακουλες τριβονται αναμεταξυ τους κ δημιουργουν αναμεσα τους ενα συνορο ξεκαθαρο, πλαστικοποιημενο. αυτος κοιταει τον σωρο απο τις πετρες κ ονειρευεται γεφυρες κ παλατια. με το ζορι κρατιεται να μην τα παρατησει ολα κ να αρχισει να παιζει μαζι τους σαν να ηταν τουβλακια απο παιχνιδι συναρμολογουμενο. αυτην μοιαζει σαν κατι αλλο να την απασχολει. κατι κακο, ενοχλητικο. κατι την εμποδιζει. ξεμενει λιγο πισω. δυσκολευεται ετσι να συνεχισει. "στασου", του λεει. στεκεται αυτος. κουτσαινοντας, ξανα τον πλησιαζει. ακουμπαι το χερι της στον ωμο του, σηκωνει το ποδι της ψηλα κ βγαζει το παπουτσι. τα χειλη της βρισκονται μολις ελαχιστα χιλιοστα μακρια απο τον λαιμο του. αυτος αφηνει τις αρχιτεκτονικες

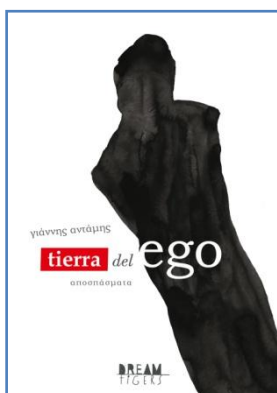
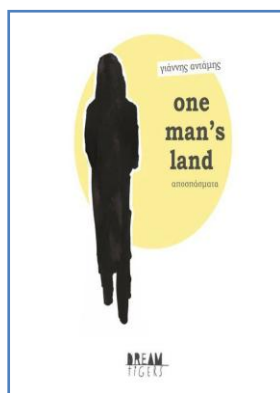
φαντασιώσεις του κ χανεται μέσα στο δάσος των
μαλλιών της. ένα πετραδάκι πεφτεί από το
παπούτσι, σκαει πάνω στο έδαφος κ εκρηγνυται. το
ώστικο του κύμα τα παρασερνει όλα. οι δυο τους
κατανεμουν τώρα τις σακούλες με τα ψώνια τους
καλύτερα κ συνεχιζουν πιασμενοι χερι-χερι.

υστερα ξεναπερνα ο πρωτος, ο σκουντουφλης.
ακομα με το κινητο στα χερια του. βαδιζει κ
πληκτρολογει πολυ εκνευρισμενος. μοιραια, πεφτει
παλι πάνω στην ιδια πετρα κ πεδικλωνεται ξανα.
"αντε γαμησου κ εσυ", γυρναι κ της λειει. τα
συνεργεια του δημου ξηλωνουν κ ξαναφτιαχνουν
τον πεζοδρομο. σκορπιοι κυβολιθοι παντου
διαταρρασουν την ισορροπια του αστικου
πολιτισμου μας

καμια φορα φοβαμαι μην πιαστω να αντιγραφω απο
την κολλα του παλαιου μου εαυτου

**κυκλοφορούν επίσης
από τις εκδόσεις dreamtigers**

κεντρική διάθεση:
www.dreamtigers.gr

**το τελευταίο χάρτινο βιβλίο του Γιάννη Αντάμη,
«Λεγεώνα»,
κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Χαραμάδα.**

il ne se passa strictement rien

στον Σπύρο

Βόλος, Σεπτέμβριος 2019

αντιγραφή
©
γιάννης αντάμης
dreamtigers